

Колкото за езика на Аспаруховитѣ българи той скоро се е загубилъ, и завоевателитѣ сж взели „езикъ-тъ на многобройнитѣ съединени подѣ тѣхна власть славене, взели го сж, *безъ да оставятъ въ него никакви слѣда отъ свое-то чудско нарѣчїе*. Въ нашия сегашенъ езикъ и до сега не е издирено нѣкое слово, за което може да се каже, че се е зачувало отъ езикъ-тъ на Аспаруха. Всички-тѣ чужди думи, що ги има сега въ езикъ-тъ ни, вземени сж отъ Гръцкій, отъ Турскій, може бы още отъ Албанскій, Влашкій и т. н. А за нѣкоя чудска дума не се знае. Сжщото може да се каже и за строй-тъ на нашия езикъ, т. е. за негови-тѣ граматически закони. Та и не само сега, нъ още въ 9-ий и 10-ий вѣкъ, когато сж были преведени по-вѣчето църковни книги и сж написани много списания на старо-българскій езикъ, види се, да не е вѣче сжществувалъ въ Славено-Български-тѣ земи българо-чудскій езикъ; въ противенъ случай не бѣше възможно да се не вмѣкне въ тѣзи преводи и списания поне каква-тодѣ слѣда отъ него¹⁾. (Погледъ, р. 67) Шафарикъ наистина счита, че има нѣколко славяно-български думи отъ чудски корень: кумиръ, капище, вѣхъ, припратъ, сонель, мѣгния, чудъ, исполнитъ, но самъ той никакъ не мисли, че сж били заети отъ езика на Аспаруховата орда, а доказва, че сж вѣзли въ нашия езикъ много порано, когато нашитѣ прѣдци славяне сж живѣли въ съседство съ чудскитѣ плѣмена. „Другоиче не може и да бѣде, защото ако да бѣхъ вѣзли отъ Аспарухови-тѣ българе, тогава тѣ нѣмаше да се срѣщатъ въ езикъ-тъ на други-тѣ славене, а ние ги намираме почти всички-тѣ въ Русскій езикъ“. Шафарикъ счита за старо финско и окончанието -чия или -джия въ думата *бирджия*, но тукъ той се е излъгалъ. До колкото Дриновъ знае, това окончание не се срѣща въ старо-българскій езикъ, а въ новия то е внесено отъ турски, и се употрѣбѣя повече въ турски думи, напр. халваджия, ковакчия, вериджия, бозаджия и пр. (Шафар. Staroŷ. § 30, 7).¹⁾

На друго мѣсто (Заселение балканскаго полуострова славянами м. 1873. р. 144) Дриновъ критикува обаче мнѣнието на Шафарика, че нѣколкото чудски думи въ езика на южнитѣ славяни сж останали отъ ония врѣмена, когато славянитѣ са живѣли въ сѣвероизточнитѣ страни, съпрѣдѣлни съ чудския свѣтъ, и прѣдполага, че тия думи южнитѣ славяни сж ги взели отъ *хунитъ*, останали на балканския полуостровъ слѣдъ разпаданieto на хунската държава, а отчасти и отъ аваритѣ. „Такимъ образомъ съ VI и VII вв. население Балканскаго полуострова, кромѣ численнхъ племень Индо-Европейской семьи, заключало въ себѣ и представителей Уралскаго поколѣнія (хуни и авари споредъ Дринова сж фини), отъ языка которыхъ естественно предполагать, также перешли къ Славянамъ нѣкоторыя слова“. По сжщия начинъ може да

¹⁾ „Това безслѣдно изчезване на Аспаруховата дружина се доказва и отъ нашата митология . . .“ (р. 68.) „Тѣзи наши езически прѣданїя сж отъ чистъ славенски корень, а чудски или фински елементъ въ нихъ нѣма никакъ. До колкото ние знаемъ и други-тѣ ни езически прѣданїя, ние вѣрваме, че и въ нихъ нѣма да се найдатъ никакви фински чрѣти“. (р. 79).

Но в коали
и в хунити??